

**(Projekto (įskaitant jungtinį projektą) atitikties reikšmingos žalos nedarymo
horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų aprašo forma)**

**PROJEKTO (ĮSKAITANT JUNG TINĮ PROJEKTĄ) ATITIKTIES REIKŠMINGOS ŽALOS
NEDARYMO HORIZONTALIAJAM PRINCIPUI VERTINIMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS**

Finansavimo šaltinis, pagal kurį finansuojamas projektas (*pažymėkite tinkamą*):

☐ Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – EGADP)

☒ Europos Sąjungos fondų investicijų programa (toliau – ESIP)

Aplinkos tikslai	Pagrindimas	Pagrindimo dokumentai
1. Klimato kaitos švelninimas	Nenumatoma, kad projektų veiklos didins šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, kadangi bus kuriama, modernizuojama infrastruktūra ir bus užtikrinta, kad būtų arba sumažintas, arba visiškai eliminuotas galimas neigiamas veiksmo (veiklos) poveikis konkrečiam tikslui. Bus vadovaujamasi 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguoto reglamento (ES) 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas, nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, 1 straipsnio I priedo atitinkamoms veikloms taikomuose punktuose (pvz., kuriant naują infrastruktūrą ar modernizuojant esamą – taikomi 7 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai; įsigyjant IT įrangą – taikomi 8 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai ir t.t.) reikalavimais, tai numatant atitinkamuose dokumentuose (pvz. pirkimo ir kt. dokumentuose). Modernizuojant infrastruktūrą bus laikomasi aplinkos apsaugą ir statybas reglamentuojančių teisės aktų. Taip pat numatoma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, kai tai numatyta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme. Planuojama įsigyti įrangą privalės atitikti (tai bus numatoma atitinkamuose įrangos įsigijimo dokumentuose) efektyvumo, tvarumo, ilgaamžiškumo reikalavimus pagal Direktyvą 2009/125/EC ir Direktyvą 2011/65/EU.	Projektavimo dokumentai, pirkimo dokumentai, sutartys su tiekėjais, komerciniai pasiūlymai, įrangos aprašymai, specifikacija, instrukcijos, projekto vykdytojo (projekto partnerio) deklaracija (Aprašo 8 priedas).
2. Prisitaikymas prie klimato kaitos	Nenumatoma, kad projektų veiklos turės neigiamos įtakos prisitaikymui prie klimato kaitos, kadangi numatomos investicijos į esamos infrastruktūros kūrimą ir tobulinimą bus vykdomos tik atlikus klimato rizikos patikrą, vykdant statybos, modernizavimo, rekonstravimo ir objektų įveiklinimo veiklą bus įgyvendinami fiziniai	Projektavimo dokumentai, pirkimo dokumentai, sutartys su tiekėjais, komerciniai pasiūlymai, įrangos

	ir nefiziniai prisitaikymo sprendimai, kurie sumažins svarbiausias fizinio klimato rizikas. Taip pat modernizavimas, rekonstravimas ir objektų įveiklinimo nebus atliekamas potvynių zonose, bus skatinama naudoti žaliąją infrastruktūrą-augmeniją ir kitus pastatų dizaino ir (ar) apželdinimo sprendinius, kurie sumažintų energijos (kondensavimo) poreikius ir kt. Planuojamos veiklos neturės tiesioginio ar netiesioginio neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui, nes nenumatomas neigiamas poveikis žmogui, gamtai ar turtui. Bus vadovaujamas 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguoto reglamento (ES) 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas, nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, 1 straipsnio I priedo atitinkamoms veikloms taikomuose punktuose (pvz., kuriant naują infrastruktūrą ar modernizuojant esamą – taikomi 7 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai; įsigyjant IT įrangą – taikomi 8 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai ir t.t.) reikalavimais, tai numatant atitinkamuose dokumentuose (pvz. pirkimo ir kt. dokumentuose).	aprašymai, specifikacija, instrukcijos, projekto vykdytojo (projekto partnerio) deklaracija (Aprašo 8 priedas).
3. Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Nenumatoma, kad projektų veiklos turės neigiamos įtakos tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos tikslui, kadangi numatoma investuoti į esamos infrastruktūros tobulinimą, todėl tikėtinas efektyvesnis vandenų išteklių naudojimas, bus keičiama sena ir neefektyvi vandens infrastruktūra, naudojami efektyvesni vandens prietaisai, atitinkantys naujausius Europos Sąjungos efektyvumo standartus. Planuojamos veiklos neturės tiesioginio ar netiesioginio neigiamo poveikio šiam aplinkos tikslui, nes įgyvendinant šią veiklą neplanuojama statyti jokios infrastruktūros vandens telkinių apsaugos zonose arba arti vandens telkinių, kas galėtų turėti neigiamą poveikį tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui. Bus kuriama, modernizuojama infrastruktūra, įsigyjama įranga ir bus užtikrinta, kad būtų arba sumažintas, arba visiškai eliminuotas galimas neigiamas veiksmo (veiklos) poveikis konkrečiam tikslui. Bus vadovaujamas 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguoto reglamento (ES) 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas, nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, 1 straipsnio I priedo ir 2 straipsnio II priedo atitinkamoms veikloms taikomuose punktuose (pvz., kuriant naują infrastruktūrą ar modernizuojant esamą – taikomi 7 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai; įsigyjant IT įrangą – taikomi 8 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai ir t.t.) nustatytais reikalavimais, tai numatant atitinkamuose dokumentuose (pvz. pirkimo ir kt. dokumentuose) nustatytais reikalavimais.	Projektavimo dokumentai, pirkimo dokumentai, sutartys su tiekėjais, komerciniai pasiūlymai, įrangos aprašymai, specifikacija, instrukcijos, projekto vykdytojo (projekto partnerio) deklaracija (Aprašo 8 priedas).

4. Perėjimas prie žiedinės ekonomikos, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą	Nenumatoma, kad projektų veiklos darys neigiamą įtaką žiedinei ekonomikai, kadangi numatoma, kad atliekant kultūros objektų modernizavimo darbus bus taikomi šie reikalavimai: • mažiausiai 70 proc. (pagal svorį) nepavojingų statybinių ir griovimo atliekų (išskyrus natūraliai atsirandančias medžiagas, nurodytas Europos sąrašo 17 05 04 kategorijoje) 2000/532 / EB), statybvietėje susidarančios atliekos turėtų būti parengtos pakartotiniam naudojimui, perdirbimui ir kitoms medžiagų panaudojimo galimybėms, įskaitant užpildymo operacijas, naudojant atliekas kitoms medžiagoms pakeisti, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo. Be to, projekto vykdytojai, rangovai (subrangovai) bus įpareigoti riboti atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, laikydamiesi Europos Sąjungos Statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus metodus ir naudodami selektyvų griovimą, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingas medžiagas ir palengvinti pakartotinį perdirbimą. Statybinės atliekos Atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka bus perduodamos atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti tokias atliekas. Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-637 „Dėl Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), nustato, kad statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos susidarančios komunalinės atliekos, inertinės atliekos, perdirbti ir pakartotinai naudoti tinkamos atliekos, pavojingosios atliekos ir netinkamos perdirbti atliekos. Išrūšiuotos atliekos bus perduodamos įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sutartis dėl jų naudojimo ir šalinimo. Susidariusios asbesto turinčių gaminių atliekos bus šalinamos nustatyta tvarka atskiroje sekcijoje, įrengtoje prie bet kokios klasės sąvartyno pagal inertinių atliekų sąvartynų reikalavimus ir pažymėtoje įspėjamaisiais užrašais. Tvarkant atliekas bus vadovaujama Europos Sąjungos geriausiais prieinamais gamybos būdais (GPGB) atliekų apdorojimui. • Statybvietėje pildomas atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos atliekų apskaitos ataskaitos. Bus užtikrintas 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/844 reikalavimų, susijusių su energetiniu pastatų efektyvumu, laikymasis (tai bus numatoma paslaugų įsigijimo ir kt. dokumentuose) Nenumatoma, kad įgyvendinant veiklas, būtų daroma tiesioginė ar netiesioginė neigiama įtaka žiedinei ekonomikai. Bus kuriama, modernizuojama infrastruktūra, įsigyjama įranga ir bus užtikrinta, kad būtų arba sumažintas, arba visiškai eliminuotas galimas neigiamas veiksmo (veiklos) poveikis konkrečiam tikslui. Bus vadovaujama 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguoto reglamento (ES) 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas, nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė	Projektavimo dokumentai, pirkimo dokumentai, sutartys su tiekėjais, komerciniai pasiūlymai, įrangos aprašymai, specifikacija, instrukcijos, projekto vykdytojo (projekto partnerio) deklaracija (Aprašo 8 priedas).
--	--	--

	veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, 1 straipsnio I priedo ir 2 straipsnio II priedo atitinkamoms veikloms taikomuose punktuose (pvz., kuriant naują infrastruktūrą ar modernizuojant esamą – taikomi 7 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai; įsigyjant IT įrangą – taikomi 8 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai ir t.t.) nustatytais reikalavimais, tai numatant atitinkamuose dokumentuose (pvz. pirkimo ir kt. dokumentuose) nustatytais reikalavimais. Įgyvendinant 4.6. uždavinio veiklas, susijusias su infrastruktūros kūrimu, modernizavimu, įrangos, priemonių ir kitų išteklių įsigijimu, užtikrinamas efektyvus atliekų surinkimas, skatinamas atskirų dalių pakartotinas naudojimas bei statytojams numatyti reikalavimai riboti atliekų susidarymą modernizavimo metu, taikyti naujausius metodus, pakartotinį medžiagų naudojimą ar perdirbimą, naudojantis pažangiomis statybinių atliekų rūšiavimo sistemomis. Todėl laikoma, kad veiklos atitinka žiedinės ekonomikos tikslą.	
5. Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė	Nenumatoma, kad projektų veiklą, susijusių su infrastruktūros kūrimu, modernizavimu, išteklių įsigijimu, pastatų modernizavimo metu susidarytų ženkliai oro, vandens ir dirvožemio tarša, nes modernizuojant bus naudojamos Statybos techniniame reglamente ir kituose teisės aktuose leistinos medžiagos, atitinkančios aplinkos apsaugos reikalavimus. Bus vadovaujamasi 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguoto reglamento (ES) 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas, nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, 1 straipsnio I priedo ir 2 straipsnio II priedo atitinkamoms veikloms taikomuose punktuose (pvz., kuriant naują infrastruktūrą ar modernizuojant esamą – taikomi 7 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai; įsigyjant IT įrangą – taikomi 8 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai ir t.t.) nustatytais reikalavimais, tai numatant atitinkamuose dokumentuose (pvz. pirkimo ir kt. dokumentuose) nustatytais reikalavimais. Nenumatoma, kad įgyvendinant veiklas padidės teršalų išmetimas į orą, vandenį ar žemę, kadangi: • Statybose naudojamose statybinėse dalyse ir medžiagose nėra asbesto ir labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų, nustatytų remiantis medžiagų, kurioms reikalingas leidimas, sąrašu, nurodytu Europos Parlamento reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIV priede. ir Tarybos. • Statyboje naudojami komponentai ir medžiagos, galinčios liestis su gyventojais, išskiria mažiau nei 0,06 mg formaldehido 1 m³ medžiagos ar komponento ir mažiau kaip 0,001 mg 1A ir 1B kategorijos kancerogeninių lakiųjų organinių junginių 1 m³ medžiagos arba komponentas, atlikus bandymus pagal CEN / TS 16516 ir ISO 16000-3 arba kitas panašias standartizuotas bandymo sąlygas ir nustatymo metodus.	Projektavimo dokumentai, pirkimo dokumentai, sutartys su tiekėjais, komerciniai pasiūlymai, įrangos aprašymai, specifikacija, instrukcijos, projekto vykdytojo (projekto partnerio) deklaracija (Aprašo 8 priedas).

	• Imamasi priemonių sumažinti triukšmą, dulkes ir teršalus vykdant statybos ar priežiūros darbus. • Veikla įgyvendinama vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva (ES) 2018 m. gruodžio 11 d. 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, bendrosios išimties reglamento nuostatomis, taip pat nacionaliniais teisės aktais, kuriuose nustatyti reikalavimai užtikrinti tausų išteklių naudojimą ir apsaugą.	
6. Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Vertinama, kad projektų veiklos neturi jokio numatomo neigiamo tiesioginio ar netiesioginio poveikio šiam aplinkos tikslui arba numatomas jos poveikis yra nereikšmingas, t. y. nedaro tiesioginio ir pirminio netiesioginio poveikio per visą gyvavimo ciklą, todėl laikoma, kad atitinka Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo tikslą. Nauji objektai nebus statomi. Veiklos bus vykdomos jau urbanizuotose vietovėse. Bus vadovaujama 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguoto reglamento (ES) 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/852 papildomas, nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, 1 straipsnio I priedo ir 2 straipsnio II priedo atitinkamoms veikloms taikomuose punktuose (pvz., kuriant naują infrastruktūrą ar modernizuojant esamą – taikomi 7 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai; įsigyjant IT įrangą – taikomi 8 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai ir t.t.) nustatytais reikalavimais, tai numatant atitinkamuose dokumentuose (pvz. pirkimo ir kt. dokumentuose) nustatytais reikalavimais. Pagal šiuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimus, poveikio „Natura 2000“ teritorijoms, biologinei įvairovei ir ekosistemai nebus.	Projektavimo dokumentai, pirkimo dokumentai, sutartys su tiekėjais, komerciniai pasiūlymai, įrangos aprašymai, specifikacija, instrukcijos, projekto vykdytojo (projekto partnerio) deklaracija (Aprašo 8 priedas).